



Warszawa,

lipca 2017 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW**

DLK2.054.3.2017

**Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu RP**

w odpowiedzi na interpelację Posła Andrzeja Matusiewicza z dnia 28 czerwca 2017 r. nr 13304 w sprawie funkcjonariuszy Inspekcji Celnej, uprzejmie wyjaśniam.

Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 3 marca 2015 r. (sygn. akt K 39/13) stwierdził, że przepisy art. 1, art. 18a ust. 1 i art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin w zakresie, w jakim wśród osób uprawnionych do świadczeń emerytalnych, pomijają funkcjonariuszy Służby Celnej, którzy wykonują zadania określone w art. 2 ust. 1 pkt 4-6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, są niezgodne z art. 32 Konstytucji RP.

W celu wykonania wyroku TK został przedłożony w Sejmie przez Komitet Inicjatywy Ustawodawczej zainicjowany przez Związek Zawodowy Celnicy PL w celu równego traktowania funkcjonariuszy służby mundurowych i włączenia funkcjonariuszy celnych do zaopatrzeniowego systemu emerytalnego, obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw. Inicjatywa ustawodawcza obywateli w zakresie objęcia systemem zaopatrzeniowych służb mundurowych funkcjonariuszy Służby Celnej spotkała się z pozytywną oceną Rządu, który w dniu 12 lipca 2016 r. przedstawił stanowisko do tego projektu. Zgodnie ze Stanowiskiem Rządu projekt obywatelski wykonywał wyrok Trybunału Konstytucyjnego w zakresie znacznie szerszym niż wynikało z jego sentencji i uzasadnienia. W związku z tym Rząd zaproponował, aby

uprawnienia emerytalne z systemu zaopatrzeniowego służb mundurowych otrzymali jedynie ci funkcjonariusze Służby Celnej, którzy wykonują zadania wskazane w wyroku Trybunału Konstytucyjnego i spełnią łącznie wymagany okres stażu służby oraz osiągną wymagany wiek. Jednocześnie w zakresie ustalania stażu wymaganego do emerytury policyjnej Rząd wskazał aby jako datę początkową określania uprawnień przyjąć datę wejścia w życie ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej, tj. 15 września 1999 r. W ocenie Rządu nie jest zasadne uwzględnianie przy ustalaniu stażu pracy funkcjonariuszy okresów sprzed 1999 r., funkcjonariusze bowiem wykonujący pracę na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach państwowych, nie stanowili służby mundurowej, lecz byli urzędnikami urzędów państwowych. Przyjęta przez Sejm 11 maja 2017 r. nowelizacja ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 1321), rozszerza jej zakres podmiotowy, uwzględniając zmiany w stanie prawnym wprowadzone z dniem 1 marca 2017 r. tj. z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947, z późn. zm.) i utworzenie Służby Celno-Skarbowej. Zgodnie z art. 15d ust. 1 ww. ustawy nowelizującej, emerytura dla funkcjonariuszy, o których mowa w art. 12 ust. 2–3, którzy zostali mianowani do Służby Celnej po dniu 14 września 1999 r. wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta na zasadach określonych w art. 15a. Oznacza to, że jako datę początkową okresów uwzględnianych przy ustalaniu prawa do emerytury policyjnej i obliczania jej wysokości dla funkcjonariuszy celnych przyjęto datę 15 września 1999 r., tj. datę wejścia w życie ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej, z mocy której została utworzona formacja – Służba Celna. Pozostałe okresy zatrudnienia – w statusie funkcjonariusza celnego - sprzed 1999 r., nie są brane pod uwagę do uzyskania uprawnień z systemu zaopatrzeniowego, ani też nie mają wpływu na wysokość przyznanego świadczenia, niezależnie czy w tym okresie były realizowane tzw. zadania policyjne.

W kontekście postulatów nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej

i Służby Więziennej oraz ich rodzin, poprzez uwzględnienie służby w Inspekcji Celnej jako okresu zatrudnienia uprawniającego do otrzymania świadczeń z systemu zaopatrzeniowego służb mundurowych, zawartych w interpelacji, należy zauważyć, że nowelizacja ww. ustawy dokonywana była w oparciu o projekt obywatelski będący inicjatywą obywatelską oraz orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego zapadłe na gruncie przepisów obowiązującej przed 1 marca 2017 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej i dotyczyła funkcjonariuszy Służby Celnej, którzy wykonują zadania określone w art. 2 ust. 1 pkt 4–6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej. Niemniej kwestia wliczenia okresów zatrudnienia w Inspekcji Celnej do wysługi emerytalnej była przedmiotem analizy podczas prac parlamentarnych. Jednakże w toku prac nad obywatelskim projektem ustawy nie uwzględniono zgłaszanych postulatów włączenia okresów zatrudnienia w Inspekcji Celnej do wysługi lat uprawniającej do uzyskania świadczeń emerytalnych. Wskazywano, że funkcjonariusze ci nie byli mianowanymi funkcjonariuszami, jak to ma miejsce w przypadku funkcjonariuszy służb mundurowych oraz funkcjonariuszy mianowanych do służby w Służbie Celnej, lecz łączył ich z pracodawcą stosunek pracy. Należy zauważyć, że ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin definiuje pojęcie wysługi emerytalnej (art.3), wskazując, że wysługa emerytalna to okresy służby (a nie zatrudnienia) w poszczególnych wskazanych w przepisie, formacjach. Ustawodawca wskazując na okresy równorzędne ze służbą również co do zasady ogranicza się do okresów służby, które w wymienionych w ustawie przypadkach można potraktować jako okresy służby równorzędne ze służbą w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służbie Więziennej.

Włączenie okresów pracy funkcjonariuszy Inspekcji Celnej do wysługi emerytalnej byłoby dalece dyskryminujące wobec funkcjonariuszy Służby Celnej, których okresy zatrudnienia jako funkcjonariuszy celnych przed 1999 r., w tym przy realizowaniu zadań z zakresu zwalczania przestępczości, nie są uwzględniane przy ustalaniu uprawnień z systemu zaopatrzeniowego. Przyjęcie powyższych postulatów spowodowałoby także zbyt dalekie rozszerzenie kręgu osób uprawnionych do tzw. emerytury policyjnej i zainicjowałoby proces

włączania do tego systemu innych grup zawodowych nie będących formacjami mundurowymi. Powyższe wyjaśnienia są konsekwencją stanowiska Rządu wobec obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw, który został uchwalony przez Sejm w dniu 11 maja 2017 r. oraz znajdują oparcie w wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który rozważał wyłącznie kwestię nierówności w ramach tzw. służb mundurowych stanowiących kategorię zbiorczą, nie odnosząc się do kwestii ewentualnej nierówności pomiędzy służbami mundurowymi a innymi kategoriami podmiotów nie zaliczanych do służb mundurowych.

Mam nadzieję, że przedstawione wyjaśnienia zostaną uznane za wystarczające.